

De 'IVN-pareltjes' op de Actieve Ledendag 27 januari 2018

Na een warm welkom om 9.45 uur door Arie Boersma, voorzitter District Limburg en de gedeputeerde Daan Prevoo, trakteren wij onze actieve IVN-ers die dag op twee zeer inspirerende lezingen over bovengenoemde thema's.

Plenaire ruimte A: 10.15 - 11.30 uur: Pieter Boussemaere

Pieter Boussemaere (docent Geschiedenis en Klimaat, Katholieke Hogeschool VIVES te Brugge) is een zeer gewaardeerde Vlaamse spreker die ons mee neemt in een beknopte versie van zijn lezing *Eerste hulp bij klimaatverwarring*. Hij zal ons een algemene schets geven van de klimaatkwestie en de vraag of het mogelijk is om als individu een verschil te maken.

11.30 uur: pauze

Plenaire ruimte A: 12.00 – 13.00 uur: Arnold van Vliet

Arnold van Vliet (Dr. Ir. Wageningen Universiteit) is van alle biologen in Nederland degene die wellicht het meest per jaar in de Nederlandse media verschijnt. Arnold zorgt er dagelijks voor dat de ontwikkelingen in de natuur in beeld worden gebracht via websites als NatureToday.com, Natuurkalender.nl, Tekenradar.nl, Muggenradar.nl en GrowApp.today. Hij slaagt er in om duizenden vrijwilligers en honderden scholieren als 'citizen scientists' bij zijn onderzoek aan de Wageningen University te betrekken. Hij zal ons bijpraten over de *effecten van veranderingen van weer en klimaat op natuur en samenleving*.

13.00 – 14.00 uur: lunch

Na de lunch zullen onze 33 Limburgse IVN afdelingen met enkele gastsprekers twaalf 'pareltjes', in parallelle sessies aan elkaar presenteren.

14.00 - 14.30 uur ronde 1: presentaties van 4 pareltjes (lokalen A, B, C, D)

1A. Het Elisabethpad in het Leudal, door René Horsten

Ruim 3,5 jaar geleden is het idee ontstaan voor de aanleg van een natuurbelevingspad in het Leudal. Het pad is bedoeld als een familiepad, dat rolstoelvriendelijk wordt uitgevoerd, waardoor het ook voor mensen, die niet goed ter been zijn, mogelijk wordt om te genieten van de prachtige natuur. Een belangrijk element in het plan is het herstel van de oude verbinding tussen een molen en een voormalig klooster, waarin nu een zorgcentrum is gevestigd. In het plan is een doorgang door de kloostertuin opgenomen waardoor het klooster ontsloten wordt.

Het pad kent een lengte van 3 km, en vormt een mooie verbinding tussen natuur en cultuurhistorie. In het ontwerp is een veilige oversteek van een drukke weg voorzien.

Voor het uitwerken en realiseren van het plan was en is een breed draagvlak nodig. Maar hoe krijg je draagvlak? Wie kun je raadplegen? Welke organisaties benader je? Hoe pak je het aan? Hoe kom je aan voldoende financiële middelen? Vol vertrouwen in een goede afloop heeft IVN Roermond dit aangedurfd. Benieuwd? Tips nodig? Neem dan deel aan deze presentatie.

1B. Stappenplan Natuur Gidsen Opleiding, door Leon Heemels en Lieke Muyris, Westelijke Mijnstreek

Een cursus in de steigers zetten!

Op basis van hun ontdekkingstocht bij de organisatie van de NatuurGidsenOpleiding 2015 - 2016 voor zeven IVN-afdelingen in de Westelijke Mijnstreek maakten Leon Heemels en Lieke Muyris op uitnodiging van het IVN Cursushuis een Stappenplan voor de organisatie en uitvoering van een NGO.

Tijdens de presentatie van dit 'pareltje' nemen zij ons mee door dat stappenplan en geven daarbij handige tips, bijvoorbeeld: hoe kom je aan voldoende geld; hoe betrek je de deelnemende afdelingen bij de cursus.

Overweegt jouw afdeling om een korte of andere cursus te organiseren? Daarvoor is het stappenplan ook heel geschikt.

1C. Best Practices door Alina Salomon. Ervaringen en praktische aanpak rond het thema duurzaamheid

We kijken naar kansen om duurzaamheid te koppelen aan de vier IVN thema's: Natuur&Gezondheid, Kind&Natuur, Natuur in de buurt, Natuur&Recreatie. Per thema presenteren we een bestaande koppeling.

Na de korte presentatie van deze vier best practices verkennen we nieuwe aanhaakkansen.

Hoe zorgen we er samen voor dat de komende jaren de duurzaamheid in IVN2021 handen en voeten krijgt?

1D. Vluchtelingen betrekken bij de natuur, door Wim Koetsier, IVN Spau-Beek

De titel klinkt eenvoudig, maar hoe dóe je dat? Het is daarbij nuttig te beseffen dat vluchtelingen veelal zeer uiteenlopende (cultuur)achtergronden hebben, waarbij taalachterstand een extra complicerende factor kan vormen.

Tijdens de presentatie zullen talloze aandachtspunten de revue passeren die aantonen dat het werken met vluchtelingen (soms) tóch wel anders is dan met eigen landgenoten. Maar er zijn ook parallellen, die maken dat een goede activiteitenkeuze - laat de natuur 'beléven'- tot verrassende en dankbare resultaten leidt. Praktische tips komen voorbij en worden geïllustreerd met beelden van een aantal succesnummers.

14.45 - 15.15 ronde 2: presentaties van 4 pareltjes

2A. Cursus Special Gids. Door Sjoerd van der Schuit van IVN Roermond

“Een verstandelijke of lichamelijke beperking hoeft geen beperking te zijn om van de natuur te genieten’.

Dit motto is de drijfveer geweest voor de organisatie van een Cursus Special Gids. Een kleine groep natuurgidsen bij IVN-Roermond e.o. heeft hier al 10 jaar ervaring mee. Vrijwel iedere maand gaan ze de natuur in met mensen die een beperking hebben. De reacties van die mensen en het plezier dat zowel deze groep als de gidsen beleven, is een enorme stimulans om deze ervaring te delen. De cursus Special Gids is opgezet om zowel mensen met een geestelijke als een lichamelijke beperking te kunnen begeleiden. Met twee vaste wandelingen per jaar voor blinden is de Roermondse afdeling nog een stapje verder gegaan.

Ook bij uw wandeling kan zich iemand aansluiten met een beperking. Bent u daarop voorbereid?

2B. Andere opzet bomencursus. Door Tineke de Jong, IVN-Maastricht

Bomen kleden het landschap aan, zijn in alle seizoenen te bewonderen en hebben met veel organismen een relatie. Niet alleen voor landschaps- en natuurgidsen is het belangrijk om er meer van te weten, maar ook voor mensen die 'iets met bomen hebben'. Tineke de Jong heeft een lang gekoesterde wens van IVN-Maastricht vervuld door een bomencursus op te zetten en die afgelopen jaar uit te voeren. De belangstelling aan deze cursus was groot. De lessen zijn verdeeld over de 4 seizoenen, ieder seizoen een binnen- en een buitenles. Elke binnenles met PP-presentatie is uitgewerkt als naslagwerk voor thuis. Elke buitenles bestaat uit een excursie en opdrachtmomenten.

Tineke zal alle 'ins en outs' tijdens haar presentatie uit de doeken doen. Van de boomherkenning, de biotopen, de te gebruiken hulpmiddelen en materialen, de kleuren, de geuren tot en met het zelf waarnemen en ontdekken. Geef je de voorkeur aan een wat kortere bomencursus? Bijvoorbeeld een bomencursus van één binnen- en één buitenles? Ook die is door Tineke uitgewerkt en uitgeprobeerd. Meer weten? Kom naar deze interessante bomencursus-presentatie.

2C. Operatie steenbreek: samen voor meer groen in de buurt! Door Thea Jetten, IVN Limburg

We zijn eraan gewend geraakt om onze leefomgeving totaal naar ons gemak in te richten. Van de negatieve gevolgen die hiervan ontstaan is niet iedereen zich bewust. Te veel bestrating in onze tuinen zorgt niet alleen voor problemen tijdens hoosbuien en aanhoudende droogte, maar ook voor vermindering van biodiversiteit en opwarming van de stad. Samen stappen zetten om te vergroenen heeft dan ook heel veel voordelen. Met Operatie Steenbreek willen wij iedereen in Nederland enthousiasmeren om de tuin te vergroenen. Samen kunnen we het verschil maken en zorgen voor een klimaatbestendige en gezonde samenleving! Voor IVN'ers is dit volkomen vanzelfsprekend. Maar hoe overtuigen we anderen? Want van de 60 aangesloten gemeentes bij deze operatie zijn er maar 2 (!) uit Limburg. Dat moeten er meer worden. In deze workshop bieden wij u handvaten om in uw gemeente aan de slag te gaan.

2D. De Kloostertuin Heer, door Marieke Smits, IVN Maastricht

Marieke Smits, landschaps- en natuurgids bij IVN-Maastricht, is de kartrekker van het project. Zij diende het projectplan 'Meesterlijke natuurbeleving en ontmoeting in Kloostertuin Heer' in bij de gemeente en ontving daarvoor € 15.000,- subsidie. Marieke volgde een cursus bij IVN, liep een jaar in het gebied rond om de flora en fauna te leren kennen en vond het zonde dat dit gebied langzaam steeds onbegaanbaarder zou worden. Het was er drassig, in de paden zaten gaten en de heggen waren verwilderd. Tijdens de opening trok de tuin veel bezoekers uit de omliggende wijken, maar vooral ook uit het naastgelegen ouderencentrum.

Hoe is Marieke en de projectgroep begonnen? Waar liepen ze tegenaan? Van wie kregen ze medewerking? Welke zijn hun adviezen?

Ook zo'n gebiedje in je eigen omgeving? Kom luisteren wat je er mee kunt doen!

15.30 - 16.00 uur ronde 3: presentaties van 4 pareltjes

3A. Duurzame energie, werkgroep Duurzaamheid IVN Roermond. Door Janne Opmeer

Hoe kun je binnen je afdeling handen en voeten kunnen geven aan het thema Klimaat en Duurzaamheid? Begin 2017 is een werkgroep Duurzaamheid van IVN Roermond met deze thema's enthousiast aan de slag gegaan. Hoe pakken zij dat aan? IVN Roermond deelt hun ervaringen graag met andere IVN'ers. Ze doen jaarlijks mee aan SchoneMaas opruimactie en organiseren lezingen en excursies.

Heeft uw afdeling interesse in een excursie naar de coöperatief ontwikkelde windmolen 'De Coöperwiek' in Windpark Neer? Dat kan geregeld worden.

Ook het onderwerp voedselbos krijgt bij IVN Roermond aandacht. Wat doen zij daaraan en hoe voeren zij dit uit? Tijdens deze presentatie zal een en ander uit de doeken worden gedaan.

3B. De Beukenberg, "van stortplaats naar bijen- en vlinderoase"! Door Dré Kuipers, IVN Schinnen.

De voormalige zandgroeve Boymans, in de jaren '90 van de vorige eeuw gevuld met vooral bouwafval, wordt omgevormd tot een mooi natuurgebied met wandelpaden. In overleg met gemeente en andere instanties is er een plan gemaakt. Het is de bedoeling om in het gebied een schraal grasland met bloemen te laten groeien en er op deze wijze ook een aantrekkelijk stukje natuur voor bijzondere insectensoorten te creëren. Een fantastisch plan. Maar hoe en waar begin je? Aan wie of welke instanties kun je om advies en medewerking vragen? Hoe realiseer je dit project? Hoeveel vrijwilligers heb je nodig om bepaalde werkzaamheden uit te voeren? Hoe kom je aan draagvlak? Hoe betrek je de plaatselijke inwoners en de schooljeugd bij de uitvoering?

Mocht jouw interesse nu gewekt is, geef je dan op om de presentatie van dit succesvolle project van IVN Schinnen bij te wonen.

3C. IVN Natuurontdekkingsreis Parkstad, IVN Parkstad, door Iris Laven

De afdelingen van het IVN uit de regio Parkstad en het Natuurhistorisch Genootschap Kring Heerlen nodigden bewoners uit om in 2017 mee te gaan op ontdekkingsreis. Gedurende negen zaterdagochtenden door het jaar heen, gingen 27 deelnemers mee op excursie om eens écht kennis te maken met de veelzijdige natuur in de regio. Daarnaast werden tijdens 10 avondworkshops / lezingen kennis gemaakt met telkens een ander aspect van de natuur: diersporen, winterknoppen aan takken, bijzondere planten, bijen, water, flora uit de eigen omgeving, vlermuizen, paddenstoelen en het land van kalk. Voorkennis was niet vereist, alleen interesse, nieuwsgierigheid en enthousiasme. De natuurontdekkingsreis heeft veel nieuwe enthousiaste natuurliefhebbers de weg naar hun omgeving en het IVN doen vinden. Graag laten we zien hoe ook de IVN afdelingen samen op reis gingen in de organisatie hiervan en uiteraard delen we enkele mooie beelden van de IVN natuurontdekkingsreis!

3D. Kunstwerk bandkeramiekers, door Gid van Schijndel, IVN Maastricht

Een bijzonder kunstwerk op de route 'Ommetje Wolder'. IVN Maastricht stimuleert met dit ommetje beleving van natuur&cultuur. En vergeten daarbij de educatie niet. IVN Maastricht ziet inmiddels dat er beduidend meer wordt gewandeld op dit ommetje. Meer dan 75 wandelaars waren er bij de opening. Mensen zijn enthousiast. Wat is dit? Is het een ommetje? Is het theater? Is het kunst? Is het natuur? Is het archeologie? Kom luisteren naar deze presentatie en doe nieuwe ideeën op.

16.00 – 16.30 uur: evaluatie en afsluiting (plenaire ruimte A)